

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Jan Rosier te LANAKEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 105965

Instelling Vrije Basisschool - Jan Rosier

Directeur Hilde EURLINGS

Adres Pastorijstraat 11 - 3620 LANAKEN

Telefoon 089-71.40.39

Fax 089-71.19.20

E-mail secretariaat@janrosier.be

Website www.jan.rosier.be

Bestuur van de instelling VZW Kath. Basisond. Lanaken

Adres Elzenstraat 5 - 3620 LANAKEN

Scholengemeenschap Lanaken - Kesselt

Adres Berenhofstraat 30 - 3620 VELDWEZELT-LANAKEN

CLB Vrij CLB Maasland

Adres Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 10-03-2017, 13-03-2017, 14-03-2017, 15-03-2017, 16-03-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 30-03-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Paul LEMMENS

Teamleden Erik KORTLEVEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	13
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	13
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Leerbegeleiding	18
4.2 Evaluatiepraktijk	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool Jan Rosier te Lanaken. Deze school bestaat uit twee vestigingsplaatsen. In de administratieve vestigingsplaats, Hellingstraat 58, organiseert het bestuur kleuteronderwijs en lager onderwijs tot en met het tweede leerjaar. De hoofdschool biedt een volledige basisschoolstructuur aan. Naast kinderen uit de onmiddellijke omgeving de school, stroomt een aanzienlijke groep leerlingen uit Maastricht binnen en brengen ook 'doorrijouders' hun kinderen naar deze school. Ongeveer een vierde van de leerlingen heeft de Nederlandse nationaliteit. De zorgzame aanpak van de instelling en het Vlaamse onderwijssysteem trekken die leerlingen aan. Een zeer beperkt aantal leerlingen is anderstalig. Het hele schoolteam belichaamt een open en warme schoolcultuur waarbij het welbevinden van de kinderen centraal staat. Samen bouwen alle teamleden gestaag aan de onderwijskwaliteit.

Op basis van het vooronderzoek van 6 maart 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus, die ze tijdens de doorlichting verder onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen na om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze of het team de eindtermen binnen de leergebieden wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate bereikt. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitszorg van de leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk en aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de kleuteronderwijzers erin slagen de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden in de focus voldoende na te streven. De kleuteronderwijzers organiseren hierbij een leerplangericht aanbod, dat afgestemd is op de leefwereld en de interesses van de kinderen. Dat garandeert een volledig, evenwichtig en samenhangend geheel. Binnen de onderwijspraktijk staan waarnemen, ervaringen opdoen, experimenteren en exploreren centraal. Van langsom meer krijgen de hoeken een doordachte invulling en sturen uitgewerkte hoekenfiches wereldoriënterende en wiskundige doelen aan. De kleuteronderwijzers weten die wiskundige en wereldoriënterende doelen mooi te verpakken in kleutervriendelijke speelmomenten waarbij ze occasionele maar ook intentionele ontwikkelingskansen benutten. Materiaalverrijking en het meespelen in de hoeken zorgen voor een uitdagend ontwikkelingsklimaat en bieden veel kansen tot observatie. De gerichte observaties leveren een breed beeld van het kind op, waarop de kleuteronderwijzers hun leerbegeleiding afstemmen. Dominante leerplandoelen kunnen daarbij nog meer richtinggevend zijn. Overleg over de functionaliteit van de gehanteerde wandkaders kan het onderwijsleerproces nog versterken.

Ook de onderwijzers slagen erin om de eindtermen voor de leergebieden in de focus te bereiken. Voor wiskunde is het onderwijsleerpakket de leidraad voor de uitwerking van een gradueel en volledig aanbod. Dat is op basis van het leerplan licht bijgestuurd en herschikt. De resultaten op eindtoetsen deden het team meer concrete en frequentere aandacht besteden aan meten en metend rekenen. Over het algemeen is het nog een uitdaging om wiskundige begrippen en inzichten sterker te verankeren aan realistische, betekenisvolle en transferrijke contexten, zodat de leerlingen het geleerde efficiënter kunnen toepassen. De leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek vullen de onderwijzers met een aanbod uit een leerpakket dat de eindtermen helpt realiseren. Die basis vullen ze individueel aan met een aanbod uit andere onderwijsleerpakketten, eigen onderwerpen, een aantal projecten en een brede waaier van leeruitstappen. Het domein techniek krijgt structureel en systematisch aandacht.

De leerplandoelen vormen bij dat alles het richtsnoer en er zijn leerjaaroverstijgende afspraken. Minder afspraken zijn er over de functionele aanwending en de aanwezigheid van diverse ondersteunende kaders. Ook de effectieve invulling van de onderwijstijd voor wereldoriëntatie vraagt enige aandacht. Over het algemeen is het wereldoriënterende onderwijs activerend, interactief en werkelijkheidsgericht. De onderwijzers meten vooral nog de opgedane kennis en minder de vaardigheden, inzichten en attitudes. Daardoor blijft de beeldvorming over wereldoriënterende competenties eerder beperkt en leidt die nauwelijks tot een aanpak gericht op de noden van de leerlingen.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding toont aan dat de school erin slaagt om haar visie efficiënt en effectief te vertalen in procedures en structuren. Die garanderen op school-, klas- als leerlingenniveau een goed uitgebouwde leezorg waarbij de groepsleraar de eerstelijnsverantwoordelijke is. Dat de leerbegeleiding constant in ontwikkeling is, blijkt uit de flexibele aanwending van zorgleraren, de leerkrachtondersteuning door de zorgcoördinatoren en de aandacht voor permanente professionalisering van alle teamleden. De wijze waarop de school vanuit een positief-constructieve dialoog de ouders bij de leezorg betreft, kenmerkt het geloof in hun ontwikkelingsondersteunende rol. Dat geldt ook voor de externe experts waar het team vlot mee communiceert, al kan een professionele dialoog met het CLB over de gevoerde procedures de impact op de kindondersteuning nog versterken.

De leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk zijn sterk aan elkaar gelinkt. De teamleden in beide afdelingen organiseren een doelgerichte evaluatiepraktijk, die zich richt op een brede kijk binnen de totale persoonlijkheidsontwikkeling. Ze is het uitgangspunt om zorgbesprekingen te onderbouwen, het aanbod waar nodig bij te sturen en in communicatie te gaan met ouders. De evaluatiepraktijk is een voortdurend aandachtspunt voor het team. Nog niet voor alle leergebieden of domeinen staven schooldoorgesproken criteria de evaluatiepraktijk.

Het algemeen beleid is reeds vele jaren in handen van een ervaren directeur. Zij omringt zich met het zorg- en kernteam, waarmee ze de pedagogisch-didactische werking en de schoolorganisatie uitzet. De directeur belichaamt de schoolvisie, is empathisch en innovatief. Ze heeft oog en oor voor het welbevinden van de teamleden en stuurt aan op een positieve dynamiek. Een team met veel inzet en voldoende vernieuwingsbereidheid bouwt op de werkvloer aan de dagelijkse kwaliteit. De school positioneert zich hierdoor duidelijk in het lokale onderwijslandschap. Het team maakt behoorlijk werk van kwaliteitszorg, al blijft een meer doorgedreven analyse van beschikbare data een uitdaging om de interne kwaliteitsaspecten te borgen of te verbeteren.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de aanvullende erkenningsvoorwaarden en van de overige regelgeving toont aan dat de school deze aspecten naleeft. Dit resulteert in een gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarden. De school krijgt ook een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving'. Ook de leergebieden in de focus voldoen voor de beide afdelingen. Het schoolteam kan bijgevolg de onderwijskwaliteit zelf bijsturen, verbeteren of borgen. Het kan zich hierbij laten inspireren door dit verslag.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. Dit blijkt uit een krachtig levensecht uitgewerkt en doelengericht aanbod op basis van de interesses en de leefwereld van de kleuters. Regelmatige observaties onderbouwen de ontwikkeling van de kleuters in het wiskundig en logisch denken en zijn desgevallend uitgangspunt voor een zorgzame aanpak.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor mens en maatschappij in voldoende mate na. Een stevig aanbod, dat vertrekt uit de leefwereld van het kind, bestrijkt de verschillende domeinen. Een positief klasklimaat staat garant voor een hoge betrokkenheid en veel interactie, waardoor de kleuters gestaag in ontwikkeling zijn.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Het aanbod geeft de kleuters veel kansen tot exploreren, experimenteren, waarnemen en beleven. De kleuteronderwijzers stuurden recent het aanbod voor het domein techniek nog meer doelgericht aan. Effecten, groei en interesses brengen ze onder in het kindvolgsysteem.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	De kleuteronderwijzers stellen in hun aanbod het welbevinden en de
Onderwijsaanbod	betrokkenheid van de kleuters centraal. Mede door de aanbevelingen uit een
<i>Referentiekader</i>	vorig doorlichtingsrapport staan de leerplandoelen meer en meer centraal bij
<i>Planning</i>	het uitwerken van het aanbod. De afspraak is dat de kleuteronderwijzers
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leerplandoelen selecteren bij hun aanbod. In de realiteit concretiseren
<i>Samenhang</i>	meerdere kleuteronderwijzers de leerplandoelen met ontwikkelingsaspecten
<i>Brede harmonische vorming</i>	uit een koepeligen instrument of vullen ze deze aan met eigen doelen of
<i>Actief leren</i>	ontwikkelingsdoelen. Ze voelen zich didactisch sterker door meerdere
	referentiekaders te hanteren. De planningsdocumenten vermelden regelmatig
	reflecties over de praktijk, aandachtspunten binnen de zorg of een uitwerking
	van een gedifferentieerd aanbod.

Recentelijk is het leerplan wiskunde extra onder de loep genomen en werkte het kleuterteam twee hoekenfiches zeer grondig uit. Deze zijn gradueel opgebouwd en sturen de hoekeninvulling efficiënt aan. Het domein techniek kreeg een vernieuwde boost. Een aantal weerkerende activiteiten zijn gestructureerd uitgewerkt.

Bij de brainstorming over een belangstellingspunt/thema stellen de kleuteronderwijzers de vijf leergebieden centraal. Hierdoor bewaken ze het evenwicht. Dat resulteert in de planning van activiteiten die de kleuteronderwijzers flexibel gebruiken. Gaandeweg krijgen de interesses van de kleuters hun weerslag op die planning, wat de betrokkenheid verhoogt. De kleuteronderwijzers kiezen voor een aantal gezamenlijke thema's uit de jaarkring en een aantal themaloze weken. Deze laatste betekenen een meerwaarde om gericht te observeren.

Vanuit hun professionaliteit menen de kleuteronderwijzers dat het aanbod volledig en dekkend is. Dat blijkt ook uit de items in het kindvolgsysteem die een breed, rijk en evenwichtig aanbod beslaan. Gelijktijdig zijn de kleuteronderwijzers vragende partij voor een digitaal registratiesysteem, waardoor de volledigheid nog beter geobjectiveerd kan worden.

Een aantal bronnenmaterialen en het internet zijn mee richtinggevend voor het stofferen van leuke activiteiten. Ze inspireren om het aanbod te verrijken. Daar staat ook vooral de ervaring van de kleuteronderwijzers voor garant.

Eigen aan de werking zijn de speelleermomenten en de hoekenwerking. Bij veel activiteiten zorgen de kleuteronderwijzers voor verrijkend en wisselend ontwikkelingsmateriaal. Het 'meespelen' in de hoeken biedt ruime kansen om het individuele kind te volgen en er mee in interactie te gaan. De dagkalender en de organisatie van de hoekenwerking geeft aan de kleuters ruime structuur en veiligheid.

De creatie van levensechte contexten en het divers spelateriaal laat de kleuters toe ervaringen op te doen met prenumerieke vaardigheden en met inzichten in de rekentaal. Verschillende wiskundige activiteiten bieden de kleuters gelegenheid tot experimenteren en handelen. Een aantal hoeken en de desgevallende verrijking ervan speelt daar bewust op in. Hoewel de kleuteronderwijzers een aantal rekenbegrippen oplijstten, vergelijken ze die minder kritisch met outputgegevens van het eerste leerjaar.

De keuze van de activiteiten en de leerinhouden zorgt voor een aanbod dat aansluit bij de leef- en fantasiewereld van de kleuters. De kleuteronderwijzers verkennen regelmatig de nabije en iets verdere omgeving. Leeruitstapjes ondersteunen een werkelijkheidsgerichte benadering. Een meer geïntegreerde aanpak zorgt voor een kindvriendelijke benadering van die leefwereld. Wereldoriënterende aspecten gaan hierbij samen met talige doelen of krijgen een muzische verwerking.

De kleuterafdeling organiseert heterogene leeftijdsgroepen. De kleuteronderwijzers ervaren daarbij dat kleuters meer interactief en zelfsturend leren van elkaar. De klasinrichting en het aanbod komen tegemoet aan de ontwikkelingsnoden van de kinderen. Voor de oudste kleuters is de participatie aan sommige activiteiten meer georganiseerd.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende didactisch materiaal en over de nodige ondersteunende leermiddelen om de leerplandoelen te kunnen nastreven. De kleuters kunnen in elke groep beschikken over een gedifferentieerd aanbod van ontwikkelingsmateriaal waardoor ze op maat kunnen kiezen. Pictogrammen, aanduidingen van de moeilijkheidsgraad en open opbergboxen of kasten helpen daarbij en bevorderen de zelfsturing van de kleuters. De kleuteronderwijzers kennen tevens het aanwezige materiaal bij elkaar en in de school en wisselen regelmatig uit. In de meeste klassen staan computers met aangepaste software ter beschikking van de kleuters.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers screenen driemaal per jaar het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties. Ze brengen de ontwikkeling van de totale persoonlijkheid en de vorderingen binnen de competenties in beeld. De aangetroffen gegevens zijn evenwichtig voor de verschillende leergebieden en zijn gebaseerd op permanente en meer gerichte observatie. Het kleuterteam kiest bewust om geen gestandaardiseerde tests af te nemen en heeft een groot vertrouwen in de objectiviteit van de eigen observaties. De kleuteronderwijzers gaan hierover onderling in gesprek. De open professionele houding bevordert een gelijkgerichte kijk.

Sinds enkele jaren verankeren de kleuterleidsters alle gegevens, samen met de volledige zorgwerking in een digitaal registratiesysteem. Ze ervaren meer en meer de vele mogelijkheden van dit systeem voor hun onderwijspraktijk. Structureel zorgoverleg bevordert de objectivering van de beeldvorming van de kleuters. De kleuteronderwijzers groeien in het formuleren van zorgvragen met het oog op zorgverstrekking/bijsturing/onderwijs op maat. Alle gegevens vinden hun neerslag in het kindvolgsysteem.

Begeleiding	De kleuteronderwijzers vinden een hoog welbevinden en een sterke
Leerbegeleiding	betrokkenheid bij de kleuters de basis voor de competentieontwikkeling.
<i>Beeldvorming</i>	Daarom investeren ze in een krachtig klas- en leerklimaat, waarin veiligheid en
<i>Zorg</i>	geborgenheid en activerend onderwijs de maximale ontplooiing van de kleuters
	garandeert. Het is een dagelijkse bezorgdheid van elk teamlid om een brede
	basiszorg uit te zetten dat voldoende motiveert en uitdaagt.

Het kleuterteam maakte duidelijke afspraken over de zorgwerking. De bijkomende hulpverlening steunt op structureel en vraaggestuurde ondersteuning. Bij de verhoogde zorg is er mogelijkheid om zorgondersteuning op maat te organiseren, waarbij na een grondige bespreking de zorgjuf of de zorgcoördinator kleuters meer individueel ondersteunen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De onderwijzers bereiken de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. Ze realiseren een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod. Effecten tonen ze aan door middel van voldoende ruime, valide en betrouwbare evaluatie-instrumenten. Een doorgedreven structurele aanpak van de leerbegeleiding zorgt voor wiskundeonderwijs op maat.

Curriculum	Om een wiskundig aanbod uit te zetten hanteren de onderwijzers een
Onderwijsaanbod	onderwijsleerpakket. Bij de introductie ervan toetsten de onderwijzers de
<i>Referentiekader</i>	inhouden af aan de leerplandoelen. Hierdoor stuurden ze bepaalde inhouden
<i>Planning</i>	lichtjes bij en maakten leerjaaroverstijgende afspraken over het aanbod. Meer
<i>Evenwichtig en volledig</i>	recent stuurden de onderwijzers hun aanbod voor aspecten van meten en
<i>Samenhang</i>	metend rekenen bij, onder andere op basis van outputgegevens uit een
<i>Brede harmonische vorming</i>	eindproef lager onderwijs. Dit leidde tot gewijzigde didactische afspraken, de
<i>Actief leren</i>	aanvulling van de meetkoffers en de introductie van een vernieuwd
	groeiboekje.

De onderwijzers besteden veel aandacht aan de wiskundige basiscompetenties. Heel wat lessen relateren ze aan de beleavingswereld van de leerlingen. Niet alle onderwijzers slagen er al even goed in om realistische en betekenisvolle rekencontexten in te bedden in het leerproces. Ze trachten daarbij regelmatig de beleavingswereld van de kinderen het vertrekpunt te laten zijn. Toch zijn er leerkrachtafhankelijk nog groeikansen in de aanwending hiervan. Dat blijkt onder meer uit de wijze waarop de leerlingen eerder verwijzen naar 'de rekentechniek' dan naar de inzichtelijke en doorleefde benadering van wiskundige begrippen en problematieken.

De onderwijzers vermelden in hun planningsdocumenten regelmatig leergebiedoverstijgende doelen, werkvormen, materialen en differentiatiemogelijkheden. De gehanteerde werkvormen getuigen van een planmatig didactisch proces, dat leerlingen aanspreekt om actief en interactief te participeren aan het onderwijsleerproces.

De onderwijzers maakten afspraken over de referentiematen. Deze zijn niet in alle klassen even sterk in het klasbeeld aanwezig of worden even functioneel aangewend. Om de overgang van het kleuteronderwijs naar het eerste leerjaar te vergemakkelijken, zijn er een beperkt aantal afspraken. Het is in mindere mate een geplogenheid om op basis van data niveau-overstijgend te overleggen met als bedoeling het didactische proces beter af te stemmen op elkaar.

Materieel beheer

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over het nodige didactisch en individueel leerlingenmateriaal om op een kwaliteitsvolle wijze het leerproces te ondersteunen. De aanvulling van de meetkoffers op schoolniveau en het materiaal in de klassen onderbouwen dit. Het digitaal bord en de computers betekenen een meerwaarde voor de praktijk.

In alle klassen is een overvloed van wiskundige wandplaten aanwezig. De onderwijzers wendden die eerder occasioneel aan. Daardoor missen die kaders een zekere functionaliteit. Een aantal zelf gemaakte wandplaten voor metend rekenen is minder in overeenstemming met de verwoorde visie, waarin de onderwijzers een meer inzichtelijke benadering en veel handelen centraal stellen.

Voor een aantal leerlingen voorzien de onderwijzers in samenspraak met de zorgverantwoordelijken, in aangepast materiaal voor een aantal leerlingen met leermoeilijkheden of -voorsprong.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers evalueren de wiskundige vorderingen op basis van het leerlingenwerk en de afname van methodegebonden toetsen. Daarnaast vullen de scores van een genormeerde proef deze gegevens aan. Deze outputgegevens zijn voldoende ruim, evenwichtig en representatief. De permanente evaluatie voor dit leergebied draagt bij tot rijke en domeinspecifieke informatie in het leerlingenrapport. De rapportering creëert kansen om de leerlingen te betrekken bij hun onderwijsleerprestaties en -traject en leidt tot het afbakenen van werkpunten. Op die manier draagt ook de rapportering bij tot zelfreflectie.

De onderwijzers maken regelmatig fouteninventarissen. Deze leiden tot remediëringsactiviteiten of de aanbidding van uitbreidingsleerstof.

De leerlingen van het vierde en zesde leerjaar nemen deel aan een koepelgebonden toets. De analyse van de resultaten hiervan deden de onderwijzers het wiskundeonderwijs bijsturen. Zij zijn ervan overtuigd dat die aanpak positieve effecten oplevert.

Begeleiding Op basis van de observaties, de verbeterde taken, de toetsen en tests krijgen de
Leerbegeleiding onderwijzers een betrouwbaar beeld van de wiskundige competenties van hun
Beeldvorming leerlingen. Een aanpak op maat vindt hierin zijn oorsprong.
Zorg

De lagere afdeling koos voor een 'driesporenaanpak' waarbij de leerlingen zich in een bepaald niveau inschatten (ster, maan, zon). Geregeld begeleidt de groepsleerkracht die keuze vanuit haar beeldvorming. Dat leidt tot wiskundeonderwijs op maat en helpt de leerlingen om zich een goed beeld te vormen van hun eigen competenties. Om die aanpak goed te onderbouwen, steunen de teamleden op zowel organisatorische als inhoudelijke differentiatiemogelijkheden. Verlengde instructie, miniklasjes of individuele ondersteuning zijn verworpen tot normale praktijk. Uit de bevraging van de leerlingen bleek bij hen een grote tevredenheid over de ondersteuning van het leerproces.

Een beperkt aantal leerlingen loopt ook een individueel ander leertraject. Dat bespreken de onderwijzers grondig met de zorgcoördinator, de ouders en het schoolbetrokken CLB. Deze doorgedreven differentiatie, trekt zich ook deels door in de evaluatie- en rapporteringspraktijk. De uitbreidingsleerstof rekenen de onderwijzers niet mee in de scores, maar krijgt in de opmerkingen een toelichting.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De onderwijzers bereiken in voldoende mate de eindtermen voor mens en maatschappij. De onderwijzers hebben groeiende aandacht voor een evenwichtig aanbod met accenten op kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes. Dat is werkelijkheidsgericht en onderbouwd door degelijke didactische principes.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De onderwijzers bereiken in voldoende mate de eindtermen voor wetenschappen en techniek. Er is groeiende aandacht om een volledig en evenwichtig aanbod aan te bieden. Een aantal leeruitstappen verrijkt het aanbod. Het domein techniek kreeg structureel aandacht. De onderwijzers groeien in de organisatie van een bredere evaluatiepraktijk.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Als basis voor het aanbod van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek hanteren de onderwijzers een onderwijsleerpakket. Het is de schoolafpraak om dit pakket integraal te verwerken. Het schoolteam gaat ervan uit dat het zo voldoet om de eindtermen te realiseren. Naast de sturing van het leerpakket blijven voor de onderwijzers een aantal ‘open weken’ waarin zij zelfgekozen of aangestuurde wereldoriënterende thema’s kunnen plannen. Per leerjaar lijsten de onderwijzers het jaaraanbod op in het schoolwerkplan. Enige jaren geleden vergeleken de onderwijzers dit aanbod met de leerplandoelen. Hiermee beoogden ze een doelengericht aanbod te creëren, dat voldoende domeinvullend en evenwichtig is. De onderwijzers hebben vertrouwen dat het aanbod hierdoor ook volledig is.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Vooraf in de benedenbouw organiseren de onderwijzers een aanbod dat sterk gelinkt is aan taal. Een aanvullende WO-methode in het eerste leerjaar speelt hier doelgericht op in. In de planningsdocumenten leggen de onderwijzers sterke horizontale verbanden. Zo komen naast de leerplandoelen ook sociale vaardigheden, leren leren en ICT geïntegreerd aan bod.

Het blijft evenwel een uitdaging om de onderwijstijd in eerste instantie voor te behouden voor het uitzetten van een aanbod met duidelijke leerplangerichte wereldoriënterende competenties.

Het domein techniek krijgt de laatste jaren een systematische opwaardering. Driewekelijks organiseren de onderwijzers een techniekgerichte les. Dan wisselen ze elkaars expertise uit om sterke onderwijsleermomenten te creëren. Een aantal externe organisaties ondersteunen de onderwijzers inhoudelijk en op materieel vlak. Ook mobiliteit/verkeer krijgt een systematische aanpak via een apart leerpakket.

Activerende werkvormen en coöperatief leren komen frequent voor. Uit de bijgewoonde activiteiten blijkt een hoge betrokkenheid, waarbij de leerlingen effectief mogen onderzoeken, exploreren, waarnemen of beleven. Regelmatig ondersteunen de onderwijzers hun activiteiten met visualisatie. Een waaier aan leeruitstappen of extra-murosactiviteiten verlevendigen het aanbod. De onderwijzers kennen informeel elkaars uitstappen. Toch leidde dit nog niet tot een mogelijke oplijsting in een omgevingsboek, waardoor de onderwijzers deze uitstappen meer gradueel aan leerjaareigen thema’s kunnen koppelen. Een aantal projecten getuigt van een werkelijkheidsbenaderende en sociale dimensie binnen het leergebied.

Zeker in de hogere leerjaren is er structureel aandacht voor actualiteit, ondersteund door beeldmateriaal of krantenartikels. Dit legt een zekere basis om van de leerlingen kritische en mondige burgers te maken. Schoolafspraken over een meer graduele lijn in de aanwending van actualiteit zijn er in mindere mate. Eerder uitzonderlijk is actualiteit het vertrekpunt van een activiteit of les. De actualiteit doelbewust en consequent breder kaderen in relatie met de tijd-, ruimte- en andere domeinspecifieke kaders gebeurt eerder sporadisch.

De MOS- werkgroep (Milieu Op School) stuurt een aantal initiatieven aan die de bewustwording voor het ecologisch en duurzaam gedachtegoed bij de leerlingen aanwakken. De onderwijzers investeren vooral in positieve attitudevorming door middel van een hoge werkelijkheidsgerichte benadering.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende aangepaste leermiddelen om kwaliteitsvol wereldoriënterend onderwijs mogelijk te maken. In alle klassen is ondersteuning via het digibord mogelijk. Alle klassen kunnen over ICT-ondersteunend materiaal beschikken om een en ander digitaal op te zoeken of te verwerken.

In zo goed als alle klassen ontbreken noodzakelijke tijd-, ruimte-, en andere wereldoriënterende kaders, zoals vooropgesteld in het leerplan. Hierdoor missen de onderwijzers kansen tot een functionele aanwending tijdens de activiteiten of bij de duiding van de actualiteit. In verhouding met de voorziene onderwijstijd zijn lopende thema's aan de klaswand of thematafels eerder minimalistisch in het klasbeeld aanwezig.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers hanteren methodegebonden, gedeeltelijk verwerkte of eigen gemaakte toetsen. Deze toetsen zijn in hoofdzaak erg kennisgericht en peilen in de lagere leerjaren sterk naar een woordenschatkennis. Een aantal open vragen peilt naar vaardigheden of inzichten. De evaluatie gebeurt in hoofdzaak in functie van de rapportering. Minder dan voor wiskunde of Nederlands biedt het WO-rapport gedetailleerde informatie aan de ouders. Bij de onderwijzers groeit het besef om naast kennis ook meer inzichten, vaardigheden en attitudes te evalueren. Zij willen daarbij de koepelgebonden proeven als inspiratiebron gebruiken.

Het vierde en zesde leerjaar neemt deel aan een koepelgebonden proef voor 'wereldoriëntatie'. De onderwijzers zijn zich bewust van de noodzaak om over de resultaten te reflecteren en – zo nodig - het WO-aanbod en/of het didactisch handelen bij te sturen.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De leerbegeleiding bestaat in hoofdzaak in de wijze waarop de onderwijzers trachten de activiteiten boeiend te maken voor de leerlingen. De leerlingenbevraging wijst alvast op grote tevredenheid over de aangebrachte onderwerpen, maar vooral over de motiverende en uitdagende aanpak van de onderwijzers. Leerlingen voelen zich overwegend betrokken bij deze lessen.

De onderwijzers begeleiden leerlingen met noden vooral momentaan. Tijdens partner- en groepsworkshops krijgen de leerlingen kansen om van elkaar te leren. Via de leerlingenbesprekingen vinden leeroverdracht of bijzondere talenten hun weg naar het leerlingvolgsysteem.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Basisschool Jan Rosier maakt deel uit van de scholengemeenschap Katholiek basisonderwijs Lanaken-Kesselt. De leerlingen zijn in de beide vestigingsplaatsen gehuisvest in een hedendaagse, vernieuwde of sterk gerenoveerde accommodatie. De scholengemeenschap heeft een overkoepelende preventieadviseur. Ter plaatse behartigt een lokale preventieadviseur en de directeur de schooleigen problematiek. Alle participanten nemen hun verantwoordelijkheid voor deze opdracht op. Dit leidde tot een vlotte afhandeling van een aantal kleinere opmerkingen bij de aanvang van de doorlichting.

In de Pastorijstraat beschikt de school over de accommodatie van het voormalig klooster, gebouwd in de jaren zestig. Momenteel krijgen de kleuters hier bewegingsopvoeding in de kelderruimtes. De school plant op deze percelen een nieuwbouw met de oprichting van een gymruimte en een achttal klaslokalen. Financiële middelen zijn verankerd binnen het Agion-dossier V 6271. Tegen de zomervakantie verwacht het schoolbestuur de definitieve bouwplannen, waarna het snel met de uitvoering wil beginnen. De school spoort de tekorten wat betreft de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne met regelmaat op. De school valt terug op de verplichte controles en gebruikt adviezen van zowel interne als externe controles. Uit de controle van de onderwijsinspectie op de te bevragen items bleken alvast geen tekorten wat betreft de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja

• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam werkt vanuit een gezamenlijk gedragen visie aan de leerbegeleiding. Complementair aan het eigen pedagogisch project stelt deze visie het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen centraal om zo tot competentieontwikkeling en succeservaring te komen. Daardoor bouwt de leerbegeleiding enerzijds op de groepsleraar als eerstelijnsverantwoordelijke en anderzijds op zorgleraren, structuren en procedures die de leerbegeleiding op de drie niveaus aansturen. Die aanpak richt de volledige zorgwerking. De doelgerichtheid van de eerstelijnszorg kristalliseert zich in een visie en een aanpak waarin van de klasleerkracht verwacht wordt krachtige leeromgevingen te creëren en een uitdagend en motiverend aanbod uit te zetten in een veilig en warm klasklimaat. Brede basiszorg en doorgedreven differentiatie zijn hierin sleutelbegrippen.

Ondersteuning Om de doelgerichtheid op de werkvloer te realiseren, werkte het beleid een krachtig ondersteunende structuur en netwerking uit. Drie zorgcoördinatoren sturen, coachen en volgen de leerbegeleiding nauwgezet en diepgaand op. Heldere procedures, noodzakelijke overlegstructuren en professionaliseringsinitiatieven ondersteunen de leerbegeleiding voor de teamleden. Deze aanpak is voor alle teamleden transparant en een meerwaarde voor de praktijk.

Het schoolbeleid koos resoluut voor een daadkrachtige en effectieve zorgwerking en organisatie. Een zorgjuf in de kleuterafdeling is deels verantwoordelijk voor groepsverkleining. Anderzijds ondersteunt ze vraaggestuurd en meestal klasintern individuele of groepjes kleuters. In de lagere afdeling kreeg ieder leerjaar een zorgjuf toegewezen. De onderwijstijd maximaliseert het team door de hantering van flexibele uurrooster. Alle teamleden spreken vol lof over dit model.

De ondersteuning door een tweede persoon in de lagere afdeling richt zich voor wiskunde sterk op het uitgezette driesporenbeleid. Hierbij differentiëren de teamleden maximaal en zetten in op onderwijs op maat. Daarnaast blijft er tijd voor meer gerichte ondersteuning op specifiek bepaalde zorgvragen, observaties en ondersteuning in andere leergebieden. Een beperkt aantal kinderen ontvangt een gericht aanbod op basis van een meer geïndividualiseerd traject.

Enkele jaren geleden voerde de school een digitaal registratiesysteem voor de zorgwerking in. Het team aanziet dit als een werkinstrument, waarin naast screenings van welbevinden, betrokkenheid, competenties en prestaties, informatie van diverse aard onderdak vindt. Samen met de klas- en de zorgbesprekingen zorgt dit voor een concrete beeldvorming.

Het schoolteam betreft waar noodzakelijk externe hulpverleners, ouders en het CLB bij de zorgwerking. Die samenwerking versterkt de schoolinterne begeleiding. Externe hulpverleners delen hun knowhow met de betrokken teamleden. Soms remmen de procedures een snelle hulpverlening door het CLB. Met de ouders slaagt de school erin om permanent aandacht te hebben voor een open en constructieve dialoog in het belang van het kind.

Doeltreffendheid De inspanningen van de zorgcoördinatoren, de zorgjuffen en de klasleerkrachten werpen vruchten af. Dat blijkt onder meer uit de geobserveerde lessen waarbij al op een vlotte wijze onderwijs op maat wordt aangeboden. Ook uit de leerlingenbevraging door de inspectie blijkt dat de leerlingen bevestigen goed te worden geholpen tijdens het onderwijsleerproces. Het digitale leerlingvolgsysteem getuigt van treffende kindinformatie die het onderwijs op maat onderbouwt.

De overlegmomenten en de gerichte aansturing door de zorgcoördinatoren zorgen voor een degelijke beeldvorming en een actiegerichte werking. Krachtig is de evaluatie van elk zorgtraject, waarbij bijstellingen of verfijningen mogelijk zijn. De planmatige aanpak stelt de kwaliteit en de effecten van de zorgwerking centraal.

Ontwikkeling De leerbegeleiding is permanent in ontwikkeling. Het beleidsteam wil verder inzetten op de optimalisering ervan en vindt de zorgwerking als een van de belangrijkste prioriteiten. Het wil verder inzetten op navorming, coaching en leren van elkaar. Voor een aantal teamleden ligt in het werken met het digitaal platform nog groeipotentieel.

Het beleid verwacht te groeien in de professionele omgang met diverse zorgvragen, ook vanuit de inclusiegedachte en het M-decreet. Het versterken van leerkrachtvaardigheden, het scherp stellen van zorgvragen en gericht observeren en interpreteren zijn belangrijke uitdagingen.

Een overkoepelende zorgcoördinator op scholengemeenschapsniveau biedt mogelijkheden om de doeltreffendheid en de kwaliteit van de leerbegeleiding permanent bij te sturen. Zorgcoördinatoren kunnen er met vragen terecht en leren van elkaar.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft een duidelijke en coherente visie over de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Ze ziet beide onlosmakelijk verbonden en interpreteert deze variabelen als belangrijke indicatoren van de onderwijskwaliteit. De evaluatie is in beide afdelingen voldoende breed en brengt de totale persoonlijkheidsontwikkeling in beeld. De evaluatiepraktijk concretiseert de effecten van het geboden onderwijs en de ontwikkeling. Het rapport en de oudercontacten informeren de ouders hierover. Bovendien stuurt het team het aanbod hierop bij.

De teamleden creëren een evaluatieklimaat, waarbij kinderen fouten mogen maken en hieruit leren. Het team wil evalueren om de kinderen te helpen evolueren. Persoonlijke en taakgerichte feedback komen regelmatig voor.

Ondersteuning Om de evaluatiepraktijk te onderbouwen, steunen de teamleden op een aantal valide instrumenten en duidelijke richtlijnen. In de kleuterafdeling sturen goed doordachte en concrete observatielijsten de evaluaties. Die krijgen hun beslag in het kindvolgsysteem. Dat vormt de basis om tijdens rapporteringsmomenten de ouders te informeren en met hen in gesprek te gaan over hun kind. Door het groot vertrouwen in de observaties is het een bewuste keuze van het team om niet met genormeerde tests te werken. De evaluatie is nog in mindere mate rechtstreeks gelinkt aan dominante leerplandoelen.

In de lagere afdeling bogen de onderwijzers veelal op methodegebonden en een aantal genormeerde toetsen om zicht te krijgen op de leereffecten van de leerlingen. Voor een aantal leergebieden blijken de observaties de uitgesproken methodiek om effecten van het onderricht vast te leggen. Voor een aantal leergebieden of domeinen staven onderbouwende criteria in minder mate een uniforme en transparante evaluatie. De evaluatie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen is knap uitgewerkt en uitdrukkelijk aanwezig in de rapportering. De bespreking van het rapport met de leerlingen en de formulering van een mogelijk werkpunt zijn voorbeelden van goede praktijk.

De gegevens uit de afname van gestandaardiseerde tests ervaren de onderwijzers als een welgekomen aanvulling van en een vergelijkingspunt met hun eigen kijk. Het zorgteam interpreteert en analyseert deze gegevens en gaat hiermee in overleg met de klasleerkrachten en zorgjuffen. Toch kan de analyse van een aantal langjarig verzamelde data de onderwijskwaliteit nog helpen verhogen.

- Doeltreffendheid** De teamleden slagen in de beide afdelingen erin op een vrij doeltreffende wijze de groei en de effecten over de totale persoonlijkheidsontwikkeling in beeld te brengen. In de beide afdelingen leidt de evaluatiepraktijk tot bijstellingen van het aanbod of gerichte ondersteuning op leerling- of klasniveau en ondersteunt ze de zorgwerking. In de gesprekken met ouders is de evaluatiepraktijk een belangrijk aanknopingspunt. De doorstroming van de leerlingen van de kleuter naar de lagere afdeling en later naar het secundair onderwijs tonen de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk aan.
- Ontwikkeling** De evaluatiepraktijk en de daaraan gekoppelde rapportering zijn al meerdere jaren een onderwerp van gesprek binnen de school. Gaandeweg verfijnde het team de weergave binnen de rapportering. Slaagt ze daarin al goed binnen het kind- en leerlingvolgsysteem, dan wil het schoolteam ook verdere stappen zetten in de rapportering naar de ouders. Zo zijn de huidige quoterings via emoticons en punten een van de gespreksonderwerpen. Het team wenst in de nabije toekomst een aantal afspraken verder te verfijnen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap In deze grote school is de leiding in handen van een ervaren directeur. Samen met de zorgcoördinatoren stuurt zij het pedagogisch didactisch beleid aan. Zij staat in voor het richten, de aansturing en de begeleiding van het pedagogisch didactisch beleid op korte tot langere termijn. Ze omringt zich binnen haar veelomvattende taak als schoolleider met een professioneel netwerk, waarmee ze een gelijkgerichte en vlotte werking vanuit de schoolvisie uitzet. Een goed lopende praktische organisatie kenmerkt het schoolleven. Hierbij zijn kernwoorden als structuur, transparantie en een open beleidsvisie belangrijke principes. Maar bovenal typeert een sterk empathische houding de directeur. Ze is erg betrokken bij het algemeen welbevinden van alle participanten. Een grote mensenkennis van elk teamlid tot en met alle kinderen is haar eigen.

Een aantal structuren onderbouwt de uitwerking van welgekozen prioriteiten en een gamma aan beleidsondersteunende onderwerpen. Toch zijn de zorgvraagstukken een van de belangrijkste aspecten uit de werking. De school positioneert zich terecht als een school waar iedereen welkom is, wat zich kristalliseert in een hoge verantwoordelijkheidszin voor elk toevertrouwd kind.

De directeur bewaakt de uitgezette koers nauwlettend. Permanente aandacht voor innoverende initiatieven stuurt een kwaliteitsbevorderende dynamiek. De directeur delegeert, coacht, volgt op en stuurt bij. Ze doet dit in nauw overleg met de zorgcoördinatoren en het kernteam. Veel tijd investeert het beleidsteam dan ook in gesprekken met alle teamleden en externe schoolbetrokkenen. Teamleden betonen een meer dan behoorlijke inzet, zowel voor de dagdagelijkse werking als aan noodzakelijke vernieuwingen. Ook het ondersteunend personeel betekent een effectieve meerwaarde in totale werking. Het voltallig team ondersteunt mee de realisatie van het beleid, waarbij iedereen zijn/haar steentje bijdraagt aan het totale schoolleven.

Visieontwikkeling Het schoolteam concretiseerde haar visie op onderwijs in haar schooleigen opvoedingsproject. Het stelt daarin het welbevinden en de betrokkenheid van leerlingen als prioritaire basis voor competentieontwikkeling. Het schoolteam verwerkt en vertaalt de uitgeschreven visie in korte en langere termijn doelen via de jaarlijkse prioriteiten. De wijze waarop de differentiatie vooral in het wiskundeonderwijs en de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk over meerdere jaren een forse groei in diepgang kenden, zijn exemplarisch voor deze aanpak.

Andere constanten in de visie op de organisatie van goed onderwijs zijn de professionele relaties met de externe schoolbetrokkenen (derden en ouders). De hoge betrokkenheid van het beleid en teamleden bij de individuele ontwikkeling van kinderen uit zich in een permanente aandacht voor laagdrempelige en vooral positief-constructieve contacten met ouders. Deze dragen tevens bij tot een meer gezamenlijk gedragen en doorsproken verantwoordelijkheid voor opvoeding en onderwijs. Binnen de scholengemeenschap groeit langzaam een meer onderwijsinhoudelijke samenwerking, waarbij de inhoudelijke inbreng van de overkoepelende zorgcoördinator naar waarde geschat wordt.

Besluitvorming Het team krijgt veel inspraak in de pedagogisch-didactische besluitvorming. Daartoe zijn de maandelijkse personeelsvergaderingen een belangrijk forum. Er zijn regelmatig niveauspecifieke werkmomenten. De diverse overlegorganen en werkgroepen zorgen voor een participatieve schoolcultuur en een gedragen besluitvorming.

De interne communicatie verloopt gestroomlijnd en effectief. De goede sfeer in deze school bevordert in sterke mate het verantwoordelijkheidsgevoel van de leerkrachten en de participatie bij het schoolgebeuren. 'Samen school maken' is daarbij het credo.

Kwaliteitszorg Het schoolteam onderschrijft het belang van de interne kwaliteitszorg. Onder het motto 'stilstaan is achteruitgaan' bevraagt het beleidsteam diverse aspecten van het schoolleven. Het beschikt over heel wat interne deskundigheid, maar ook over heel wat schooleigen gegevens om de kwaliteitszorg aan te sturen.

Het beleidsteam stuurt de kwaliteit van haar onderwijs bij op de drie niveaus. Zo zijn in het verleden de zorgwerking en de kwaliteitsverhogende aanpak binnen diverse leergebieden onder de loep genomen. De kwaliteitszorg besteedt ook aandacht aan de effecten en de vorderingen van de leerlingen. Naast analyse op meer individueel niveau groeit de aandacht voor interpretatie op groeps- of schoolniveau. Groepsoverzichten of foutenanalyses laten de teamleden toe meer algemene conclusies te trekken. Dit leidt tot bijstellingen van het aanbod. Daarvan zijn de verhoogde aandacht voor wiskunde, het leesonderwijs en techniek voorbeelden.

Het schoolteam organiseerde een aantal tevredenheidsbevragingen, die getuigen van kritische ingesteldheid. Het schoolteam kan deze kritische ingesteldheid continueren om de kwaliteit te optimaliseren. Doen we de goede dingen goed genoeg is een uitgangspunt.

Het blijft een uitdaging voor de school om een aantal algemene outputgegevens of data verder te analyseren met het oog op kwaliteitsverhogende initiatieven. Zo zal de verdieping van een aantal inhoudelijke afspraken om de continuïteit tussen de kleuter- en lagere afdeling te versterken, wellicht leiden tot het borgen van het goede en het verbeteren waar nodig.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Het intakegesprek, de observaties en het leerlingenwerk verstrekken hierover informatie. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarbij leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht dat kinderen met talige noden voldoende aan bod kunnen komen tijdens het onderwijsleerproces. De teamleden bieden binnen de verschillende leergebieden werk- en groepeeringsvormen aan, die de communicatie en de interactie tussen sterke en zwakkere leerlingen stimuleren. Naast actief leren, groepsworkvormen en de klasdoorbrekende aanpak, groeien de teamleden in een begeleidende leerkrachtenstijl. De leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige noden van de leerlingen, om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierop lager scoren. Opdrachten worden voorgelezen of verduidelijkt, soms nemen leerkrachten de toetsen mondeling of individueel af. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerling-, leraren- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers realiseren een aanbod dat sterk leerplangericht is. Ze zorgen voor een volledig en evenwichtig aanbod gelinkt aan de leefwereld van de kleuters.
- In beide afdelingen krijgen kinderen veel kansen tot beleven, waarnemen, exploreren en experimenteren. Het team organiseert een activerend, uitdagend en werkelijkheidsgericht onderwijs.
- De onderwijzers organiseren voor wiskunde een leerplandekkend, gradueel opgebouwd en samenhangend aanbod. Dat kenmerkt zich door een doorgedreven differentiatie en zorgwerking. De onderwijzers brengen effecten objectief en representatief in beeld.
- De onderwijzers realiseren een voldoende breed en volledig aanbod voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Naast kennis groeit de aandacht voor vaardigheden, inzichten en attitudes.
- Het schoolteam besteedt gerichte aandacht aan technische processen en systemen en weet daarbij de juiste hulpmiddelen aan te spreken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam besteedt gerichte aandacht aan technische processen en systemen en weet daarbij de juiste hulpmiddelen aan te spreken.
- De evaluatiepraktijk in de beide afdelingen is breed en gericht op de totale persoon. Ze vormt de basis om het aanbod bij te sturen, is het uitgangspunt voor de zorgwerking en informeert ouders over de ontwikkeling en de leervorderingen van hun kind.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur belichaamt empathie, transparantie en participatie. Ze weet als innovator interne knowhow en sterktes aan te wenden en zet samen met de zorgcoördinatoren en het kernteam de koers duidelijk uit.
- Samen met alle onderwijsparticipanten bouwt ze gestaag aan de kwaliteit. Ze delegeert, selecteert prioriteiten, bewaakt en volgt op met het oog op een gelijkgerichte werking.
- Het schoolteam getuigt van groeiende aandacht voor kwaliteitszorg. Overleg, interactie en reflectie over diverse aspecten van het onderwijs grijpen positief in op de kwaliteit.
- Voor het voltallig team staat het welbevinden centraal. Dat gaat hand in hand met een groot hart voor de kinderen. Dat resulteert in een grote inzet en vernieuwingsbereidheid.
- De laagdrempeligheid naar ouders en de permanente aandacht voor een constructieve dialoog dragen bij tot een warme en zorgzame schoolcultuur.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de observaties binnen de verschillende competentievelden nog meer afstemmen op dominante leerplandoelen.
- De kleuteronderwijzers kunnen ondersteunende wandkaders nog doelgerichter en doeltreffender aanwenden.
- De onderwijzers kunnen nog meer doordacht goed gekozen realistische en betekenisvolle en transferrijke contexten aanbieden om wiskundige begrippen en competenties meer inzichtelijk te verankeren.
- De onderwijzers kunnen de evaluatiepraktijk voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek nog meer afstemmen op vaardigheden, inzichten en attitudes.
- De onderwijzers kunnen de noodzakelijke tijd-, ruimte- en andere kaders meer functioneel aanwenden en de voorziene onderwijstijd voorbehouden voor een specifiek leerplangericht aanbod.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De onderwijzers kunnen afspraken maken over een aantal criteria die de evaluatie- en rapporteringspraktijk voor een aantal leergebieden, domeinen of deelaspecten ervan onderbouwen.
- Het schoolteam kan in dialoog met het CLB uitklaren hoe structuren en procedures efficiënter ingrijpen op de leerbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam kan een aantal data- en outputgegevens langjarig analyseren met het oog op de permanente aandacht voor de kwaliteitsverhoging. Het kan hierop acties uitzetten die het goede borgen en verbeteren waar nodig.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Paul LEMMENS de inspecteur-verslaggever	Hilde EURLINGS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	